

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-13/2013-2

Datum: 21. 2. 2013

**Zadeva: UKINITEV AGENCIJ ZA ZAPOSLOVANJE - predlog št. 4220-65 - stališče
glede predloga državljana**

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. V skladu z navedenim vam v nadaljevanju posredujemo kratko analizo obstoječe ureditve področja, analizo samega predloga in naše stališče do prejetega predloga v delu, ki sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve:

Analiza obstoječega stanja:

Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10 in 40/12-ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZUTD) v XI. poglavju (členi od 163 do 174) ureja institut zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku; zakonska regulacija omenjenega področja pa je v skladu z Direktivo 2008/104/ES o delu prek agencij za zagotavljanja začasnega dela z dne 19. 11. 2008.

Gre za dejavnost, ki jo lahko opravlja delodajalec, ki pred oddajo vloge za opravljanje te dejavnosti v obdobju zadnjih dveh let ni kršil delovnopravne zakonodaje in nima neporavnanih obveznosti s področja davkov in prispevkov ter izpolnjuje kadrovske, organizacijske, prostorske in druge pogoje, ki so podrobneje predpisani v Pravilniku o pogojih za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku in načinu sodelovanja delodajalca z Zavodom

Republike Slovenije za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 106/10, 38/12). Delodajalec, ki zagotavlja delo delavcev drugemu uporabniku (v nadaljnjem besedilu: delodajalec) delavca zaposli in ga nato posreduje na delo k delodajalcu – uporabniku (v nadaljnjem besedilu: uporabnik).

Delodajalec ima naslednje obveznosti:

- v času trajanja zaposlitve mora delavcu zagotoviti vse pravice iz delovnega razmerja, ki mu pripadajo skladno s predpisi, ki urejajo delovna razmerja;
- brez postavljanja kakršnih koli omejitev po zaključku obdobja napotitve dopustiti delavcu možnost sklenitve delovnega razmerja pri uporabniku.

Delodajalec od delavca ne sme zahtevati, da opravlja delo v okviru drugih dejavnosti, za katere je delodajalec registriran, in s temi delavci ne sme opravljati del, ki jih je pridobil na podlagi pogodb, sklenjenih po predpisih civilnega prava. Nadalje od delavca ne sme zahtevati plačila ali drugega povračila zaradi napotitve k uporabniku ali sklenitve pogodbe o zaposlitvi z uporabnikom.

Uporabnik je dolžan:

- v času začasne napotitve ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja;
- delavcu omogočiti seznanitev s prostimi delovnimi mesti oziroma vrstami dela pri uporabniku;
- zagotoviti enake možnosti za zaposlitev za nedoločen čas pri uporabniku, kot je to omogočeno že zaposlenim delavcem pri uporabniku.

Delodajalec (t.j. pravna ali fizična oseba) s sedežem na območju Republike Slovenije, ki želi opravljati dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku, naslovi vlogo za vpis v register na ministrstvo, pristojno za delo, to pa o vlogi odloči po pravilih o splošnem upravnem postopku. Vpis v register se opravi z dnem dokončnosti odločbe, ki jo izda ministrstvo, pristojno za delo, dejavnost pa se lahko začne opravljati z dnem vpisa v register.

Delodajalec s sedežem v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ki želi na območju Republike Slovenije opravljati dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku, poda predlog za vpis v evidenco na ministrstvo, pristojno za delo. Predlogu za vpis priloži kopijo dovoljenja pristojnega organa države svojega sedeža za opravljanje te dejavnosti z overjenim prevodom v slovenski jezik. Dejavnost se lahko začne opravljati z dnem vpisa v evidenco, o vpisu v evidenco pa ministrstvo, pristojno za delo, izda potrdilo.

V primeru, da delodajalec preneha opravljati dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku, mora o tem nemudoma obvestiti ministrstvo, pristojno za delo. Delodajalec mora v tem primeru v roku 30 dni po prenehanju opravljanja dejavnosti dokončati začete posle, ministrstvu, pristojnemu za delo, podati končno poročilo in mu izročiti vso dokumentacijo, ki se nanaša na vpis v register ali evidenco.

Ministrstvo, pristojno za delo, po uradni dolžnosti ali na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo oziroma drugih pristojnih organov izbriše delodajalca iz registra ali evidence v naslednjih primerih:

- če delodajalec preneha opravljati dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku;
- če delodajalec, ki je fizična oseba, umre, ali če delodajalec, ki je pravna oseba, preneha obstajati;
- če je delodajalcu s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti;

- če je iz letnega poročila delodajalca razvidno, da ni zagotavljal dela delavcev drugemu delodajalcu v letu, za katero poroča, ali pa letnega poročila ni poslal;
- če se ugotovi, da delodajalec ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku;
- če delodajalec v postavljenem roku ni odpravil pomanjkljivosti v skladu z ugotovitvami ministrstva, pristojnega za delo ali drugega pristojnega organa;
- če je delodajalec začel opravljati dejavnost pred dokončnostjo odločbe o vpisu v register oziroma pred vpisom v evidenco;
- če je delodajalec pri svojem poslovanju kršil obveznosti, ki mu jih nalagajo predpisi s področja delovnopravne zakonodaje.

O izbrisu iz registra ali evidence izda ministrstvo, pristojno za delo, odločbo, zoper katero ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

V primeru izbrisa iz registra ali evidence v skladu s prvim odstavkom tega člena se lahko delodajalec v register ali evidenco ponovno vpiše:

- v primerih iz prve in četrte alineje - po poteku enega leta od dneva, ko je odločba o izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- v primeru iz tretje alineje - po poteku enega leta od dneva, ko je za delodajalca prenehala veljati prepoved opravljanja dejavnosti;
- v primerih iz pete, šeste in sedme alineje - po poteku dveh let od dneva, ko je odločba o izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- v primerih iz osme alineje - po poteku pet let od dneva, ko je odločba o izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna.

Omenjeno področje nadalje ureja tudi Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/06-ZZZPB-F, 46/07 Odl.US: U-I-45/07, Up-249/06-22, 103/07, 45/08-ZArbit, 83/09 Odl.US: U-I-284/06-26; v nadaljevanju: ZDR) v II. poglavju (členi od 57 do 62), in sicer določa obveznost sklenitve delovnega razmerja, njegove posebnosti, omejitve pri napotovanju delavcev ter nekatere pravice, obveznosti in odgovornosti uporabnika ter delavca.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Predlog ni izvedljiv niti smiseln, saj to dejavnost opravljajo gospodarske družbe (tkim. agencije za posredovanje delavcev), ki se v skladu z načelom svobodne gospodarske pobude samostojno odločajo o tem, katero gospodarsko dejavnost bodo opravljale na trgu. Država odločitev zasebnih pravnih subjektov in (ustrezno registriranih) fizičnih oseb za opravljanje omenjene dejavnosti s svojo regulativno funkcijo ne more preprečiti niti »ukiniti« že obstoječih agencij, ampak lahko zaradi zagotavljanja ustreznega pravnega položaja delavcev s sprejeto zakonodajo zgolj uredi določena vprašanja, razmerja, pravice ter obveznosti, ki izhajajo iz opravljanja te dejavnosti (pri tem je država dolžna upoštevati tudi pravila, ki jih je na tem področju postavila že omenjena direktiva EU).

Zakonska regulacija področja »agencij« za posredovanje dela (zakonski izraz za to je sicer opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku) tkim. »agencijskim delavcem« torej zagotavlja določeno minimalno raven pravic, ki jih imajo sicer delavci v delovnem razmerju, saj bi bili v nasprotnem primeru popolnoma prepuščeni samovolji delodajalcev in s tem večjem izkoriščanju njihovega položaja. »Agencije« z delavci, ki jih napotujejo na delo k uporabnikom, sklenejo delovno razmerje, na podlagi katerega so dolžne

delavcem izplačevati plačo, določeno v pogodbi o zaposlitvi in jim omogočiti tudi uveljavljanje drugih pravic iz delovnega razmerja.

Kot že navedeno, je v tržnih razmerah, v katerih deluje naše gospodarstvo, eno izmed temeljnih načel načelo svobodne gospodarske pobude, ki se odraža tudi v pravici do prostega odločanja poslovnih subjektov za opravljanje določene gospodarske dejavnosti (posredovanje začasne delovne sile je kot gospodarska dejavnost opredeljena v Standardni klasifikaciji dejavnosti), seveda ob upoštevanju pravil, ki jih postavlja veljavna zakonodaja. Država pa z zakonodajo ne more zagotoviti spoštovanja pravic delavcev oziroma njihovega kršenja ne more v celoti preprečiti (ne nazadnje to tudi ni in ne more biti v moči pozitivne zakonodaje, saj je predvsem od državljanov in podjetij odvisno, v kolikšni meri bodo sprejete predpise spoštovali). Je pa država vsekakor dolžna s svojim represivnim aparatom poskrbeti za čim učinkovitejše odkrivanje omenjenih kršitev in njihovo sankcioniranje. Delodajalci bi si ob odsotnosti omenjene zakonske materije lahko zagotovili potrebno število delavcev tudi v okviru dvostranskih ali celo večstranskih dogovorov, brez posredovanja države z njenimi regulatorji, saj se kot gospodarski subjekti, ki delujejo na prostem trgu, prostovoljno in samostojno odločajo za pridobivanje delavcev v skladu s potrebami delovnega procesa. Zaradi občutljivosti položaja »agencijskih« delavcev veljavna zakonodaja torej to področje prisilno ureja s pravili, ki delavcem (seveda v primeru njihovega spoštovanja) zagotavljajo določene pravice iz delovnega razmerja in ki istočasno določajo tudi sankcije za primere kršitev teh pravil.

V zvezi z navedenim dodatno pojasnjujemo, da se bo položaj teh delavcev normativno izboljšal že v primeru uveljavitve novega ZDR, prav tako pa so v tekočem letu predvidene dodatne spremembe na področju ustanavljanja in delovanja »agencij« tudi v ZUTD.

Lep pozdrav!

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Petricija Vrečar
vodja sektorja za programe zaposlovanja

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:

- naslovniku – po e-pošti